

zinsontleding

persoonsvorm

pv

- is het werkwoord dat vertelt wat het ond doet
- maak de zin vragend
- zet de zin in een andere tijd
- verander het ond van enkelvoud naar meervoud (of andersom)

Ik ga met de trein. **Ga** ik met de trein?

Ik ga met de trein. Ik **ging** met de trein.

Ik ga met de trein. Wij **gaan** met de trein.

Ik **ga** met de trein.

zin in stukjes hakken

- bepaal eerst de pv
- maak steeds een andere zin. De woorden voor de pv vormen een zinsdeel.

Ik ga met de trein naar Amsterdam.

Met de trein ga ik naar Amsterdam.

Naar Amsterdam ga ik met de trein

Ik - ga - met de trein - naar Amsterdam

onderwerp ond

- zegt wie of wat in een zin iets doet
- bepaal eerst de pv
- zet wie of wat voor de pv

Ik ga met de trein. Wie gaat met de trein?
Ik ga met de trein.

gezegde gez

- zegt wat er in een zin is of wordt gedaan
- het gezegde zijn alle werkwoorden in een zin
- de pv is een werkwoord, die zit dus altijd in het gezegde

Ik ga met de trein.
Ik ben eerst naar het station gefietst.

lijdend voorwerp lvw

- wie of wat + gez + ond?
- staat niet altijd in een zin
- nooit meer dan 1 lijdend voorwerp in een zin

Rosalie heeft de trein gehaald.
Wat heeft Rosalie gehaald? De trein heeft Rosalie gehaald.

meewerkend voorwerp mvw

- aan of voor wie + gez + ond + lvw?
- staat niet altijd in een zin
- nooit meer dan 1 meewerkend voorwerp in een zin
- het voorzetsel 'aan' of 'voor' kan meestal worden toegevoegd of weggelaten bij een meewerkend voorwerp

Ik heb iedereen een snoepje gegeven.
Ik heb aan iedereen een snoepje gegeven.

bijwoordelijke bepaling bijw bep

- zegt iets over het gez
- staat niet altijd in een zin
- er kunnen meerdere bijw bep in een zin staan
- ontleed eerst de zin. Blijft er wat over? Dat is de bijw bep.

In de trein - gaf - ik - iedereen - een lekker snoepje.

pv = gaf

ond = ik

gez = gaf

lvw = een lekker snoepje

mvw = iedereen

bijw bep = in de trein

bijvoeglijke bepaling bijv bep

- zegt iets over het zn (zelfstandig naamwoord) waar het bij hoort in de zin.
- is altijd onderdeel van een ander zinsdeel
- is vaak een bn (bijvoeglijk naamwoord), maar kan ook een bez vnw (bezittelijk voornaamwoord) zijn
- er kunnen meerdere bijv bep in een zin staan

Ik gaf mijn vrienden een lekker, zoet snoepje.